Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas Atzinums par tematu "Priekšlikums Padomes lēmumam, ar ko izveido Kopienas civilās aizsardzības mehānismu (pārstrādāts)"

KOM(2006) 29 galīgā red. — 2006/0009(CNS)

(2006/C 195/10)

Padome saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 37. pantu 2006. gada 7. martā nolēma konsultēties ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju par augstāk minēto tematu

Par Komitejas dokumenta sagatavošanu atbildīgā Lauksaimniecības, lauku attīstības un vides specializētā nodaļa atzinumu pieņēma 2006. gada 26. aprīlī. Ziņotāja — *SÁNCHEZ MIGUEL* kdze.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 427. plenārajā sesijā, kas notika 2006. gada 17. un 18. maijā (17. maija sēdē) ar 144 balsīm par, 1 balsīm pret un 1 — atturoties, pieņēma šo atzinumu.

1. **Secinājumi un ieteikumi**

1.1 EESK atzinīgi vērtē Padomes pieņemto lēmumu par Kopienas civilās aizsardzības mehānismu, kurā kopumā ņemtas vērā EESK piezīmes, kuras tā izteica 2005. gada novembra atzinumā ([1]) par Kopienas civilā aizsardzības mehānisma uzlabošanu.

1.2 EESK vēlas uzsvērt arī to, ka pārstrādāšanas metode, kas kalpo Kopienas tiesību aktu vienkāršošanai, ļauj dalībvalstu civilās aizsardzības iestādēm labāk izprast minētos tiesību aktus un atvieglo to piemērošanu dabas un cilvēka izraisītu katastrofu gadījumos.

1.3 Civilās aizsardzības mehānisma darbības uzlabošana, piešķirot plašākas pilnvaras un jo īpaši palielinot un uzlabojot resursus, atvieglos palīdzības pasākumus gan Kopienas teritorijā, gan ārpus tās. Ļoti svarīga ir norāde uz minētā mehānisma un ANO Humānās palīdzības koordinēšanas biroja darbības saskaņošanu. EESK tomēr uzskata, ka civilās aizsardzības mehānisma darbība jāsaskaņo arī ar Sarkano krustu un NVO (nevalstiskajām organizācijām), kas darbojas cietušajos apgabalos, un tam būtu jākoordinē arī brīvprātīgo palīdzības sniedzēju darbība, kuriem ir svarīga nozīme glābšanas darbos.

1.4 Lai minētais mehānisms veiksmīgi darbotos, izšķiroša nozīme ir tam, lai budžetā tam tiktu paredzēts pietiekams finansējums. Ir svarīgi arī atzīt, ka jāuzlabo informācijas sniegšana, jānodrošina transportlīdzekļi, jāparedz ekspertu apmācība utt. EESK atkārtoti uzsver šo nepieciešamību un uzskata, ka Komisijas rīcībā jābūt atbilstošiem līdzekļiem un tai jāpieprasa, lai dalībvalstis pildītu savus pienākumus efektīvas civilās aizsardzības nodrošināšanā pilnā apjomā.

([1]) Atzinums CESE 1491/2005, 14.12.2005., OV C 65, 17.03.2006., 41. lpp.

2. **Ievads**

2.1 Kopienas civilās aizsardzības mehānisms tika izstrādāts 1981. gadā ([2]), un tas kopā ar Civilās aizsardzības rīcības programmu ([3]) ir palīdzējis mobilizēt un koordinēt civilo aizsardzību gan ES, gan ārpus tās. Gadu gaitā uzkrātā pieredze parādījusi, ka mehānismu nepieciešams uzlabot, īpaši pēc tam, kad gan Eiropas Parlaments, gan Padome atbalstīja tā palīdzības pasākumus lielu katastrofu gadījumos gan Eiropā, gan ārpus tās.

2.2 Komisija ir sagatavojusi paziņojumu ([4]), kura mērķis ir paaugstināt civilās aizsardzības mehānisma efektivitāti un kurā ierosināts:

— uzlabot civilās aizsardzības mehānisma, valstu civilās aizsardzības sistēmu un starptautisko organizāciju, īpaši ANO, darbības saskaņošanu;

— uzlabot glābšanas vienību sagatavošanu, pievēršot īpašu uzmanību ātrās reaģēšanas moduļiem, un katrā dalībvalstī izveidot glābšanas vienības, kas būtu gatavas sniegt palīdzību gan ES, gan ārpus tās robežām;

— veikt vajadzību analīzi un novērtēšanu katras katastrofas gadījumā, izmantojot ātrās brīdināšanas sistēmu un Kopējās ārkārtējo situāciju sakaru un informācijas sistēmas (*CECIS*) resursus;

— veikt loģistikas bāzes nostiprināšanu.

([2]) Lēmums 2001/792/EK, *Euratom*.

([3]) Padomes Lēmums 1999/847/EK, 9. decembris.

([4]) Komisijas Paziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam, Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par tematu "Kopienas civilās aizsardzības mehānismu uzlabošana", KOM(2005) 137 galīgā red.

2.3 EESK izstrādāja atzinumu ([5]) par minēto Paziņojumu. Piedāvātie uzlabojumi tika atzinīgi novērtēti, bet šķiet, ka dažus pasākumus varētu uzlabot, ņemot vērā pieredzi, jo īpaši saistībā ar nesenajiem palīdzības pasākumiem pēc dabas katastrofām Āzijā. Saglabājot minētā atzinuma struktūru, EESK izteikusi Komisijai šādus priekšlikumus par mehānisma darbības uzlabošanu:

— *CECIS* sistēmas pilnveidošana, izveidojot satelītu sistēmu, kas palīdzētu iegūt vairāk informācijas par katastrofām un ļautu iegūt nepieciešamos datus, lai uzlabotu resursu un cilvēku izmantošanu;

— palīdzības vienību apmācība, ņemot vērā nepieciešamību apgūt valodas, kā arī redzamas identifikācijas sistēmas izveidošana palīdzības darbos iesaistītajiem cilvēkiem no ES;

— prasību minimuma izstrādāšana attiecībā uz palīdzības pasākumiem, kurus koordinē ar civilās aizsardzības mehānisma starpniecību un kuri būtu saskaņoti ar ANO. EESK uzskata, ka šim nolūkam būtu jāizveido centralizēta tehniskā grupa, kura būtu dežūrgatavībā 24 stundas diennaktī un kurai tiktu piešķirts pietiekams finansējums, lai tā varētu darboties optimālos apstākļos;

— savu resursu izmantošana (civilās aizsardzības mehānisma ietvaros) gan sakaru, gan transporta jomā.

3. **Piezīmes par Komisijas priekšlikumu**

3.1 Minētais Padomes lēmums, kura tekstā apvienots iepriekšējais 2001. gada 23. oktobra lēmums un iepriekš minētais Paziņojums, atbilst Komisijas programmai par tiesību aktu vienkāršošanu. Izmantotā pārskatīšanas metode atvieglos minētā lēmuma īstenošanu gan attiecībā uz civilās aizsardzības mehānismu, gan valstu iestādēm, kas atbild par civilo aizsardzību. Turklāt ievērojami uzlabots lēmuma saturs — gan attiecībā uz Kopienas civilās aizsardzības mehānisma funkcionēšanu, gan attiecībā uz tā darbībai nepieciešamo līdzekļu nodrošināšanu.

3.2 EESK atzinīgi vērtē minēto iniciatīvu, kurā precizēta tās Kopienas struktūras loma, kas atbildīga par palīdzības pasākumu saskaņošanu katastrofu gadījumos gan Kopienas teritorijā, gan ārpus tās robežām, proti, paplašināta tās darbības joma, iekļaujot tajā cilvēka izraisītas katastrofas un terorisma aktus, kā arī avāriju izraisītu jūras piesārņošanu.

3.3 Vēl svarīgāks Komitejai šķiet fakts, ka paredzēts veikt dažus civilās aizsardzības mehānisma uzlabojumus, kas tika ierosināti EESK 2005. gada atzinumā. Ir jāatzīmē, ka 2. pantā iekļauti arī militārie līdzekļi un iespējas, kas pieejamas civilās aizsardzības atbalstam, ņemot vērā to, ka daudzos gadījumos tas ir ļoti svarīgi ātrai un efektīvai rīcībai. Komisija ņēmusi vērā vēl vienu EESK priekšlikumu par kārtības noteikšanu attiecībā uz transportu, loģistiku un cita veida atbalstu Kopienas līmenī.

3.4 EESK atkārtoti izsaka atbalstu tiem pasākumu moduļiem, kuri jānodrošina dalībvalstīm un kuri jākoordinē ar civilās aizsardzības mehānisma palīdzību un kuriem jābūt pastāvīgā kontaktā ar *CECIS*, lai ar agrīnās brīdināšanas sistēmas palīdzību varētu īstenot palīdzības pasākumus, izmantojot attiecīgos resursus, tajā skaitā papildu transporta līdzekļus.

3.5 Izdarīts vēl viens grozījums attiecībā uz palīdzības pasākumiem ārpus Kopienas teritorijas, kas netika minēts paziņojumā. Grozījums paredz to, ka tā dalībvalsts, kas ir prezidentvalsts ES Padomē, sazināsies ar cietušo valsti, tiklīdz *CECIS* būs saņēmusi attiecīgo informāciju, un Komisija iecels operatīvās saskaņošanas grupu, kas, savukārt, saskaņos darbību ar ANO. EESK uzskata, ka Kopienas civilās aizsardzības mehānisma darbībā būtu jāiesaista ES visaugstākā līmeņa pārstāvji, un tādēļ EESK aicina minētā mehānisma darbībā iesaistīt ES kopējās ārpolitikas un drošības politikas Augsto pārstāvi. Tomēr EESK neuzskata, ka ierosinātā sistēma (tās galīgajā variantā) ir spējīga darboties.

3.6 Ir svarīgi atzīmēt jauno 10. pantu, kas paredz to, kā Kopienas mehānisms papildinās dalībvalstu civilās aizsardzības iestāžu darbību, sniedzot tām atbalstu transporta jomā, mobilizējot moduļus un nosūtot uz notikumu vietām palīdzības sniedzēju grupas.

3.7 Visbeidzot, 13. pants nosaka Komisijas tiesības īstenot visus minētajā lēmumā paredzētos pasākumus, jo īpaši attiecībā uz resursu pieejamību palīdzības pasākumiem, kā arī attiecībā uz *CECIS* sistēmu, ekspertu grupām un viņu apmācību, un jebkuru citu papildus atbalsta formu. EESK atzinīgi vērtē norādes par resursu pieejamību, bet uzskata, ka jānorāda arī to apjoms, lai varētu veikt pienākumus jebkurā no attiecīgajām kompetences jomām.

Briselē, 2006. gada 17. maijā

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas

priekšsēdētāja

Anne-Marie SIGMUND

([5]) Skat. 1. piezīmi.